

Leer

Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

Jaarverslag 2022

Bibliotheek Wierden

1 JANUARI 2022

JAARVERSLAG 2022

BIBLIOTHEEK WIERDEN

Inhoud

Wat opviel in 2022	2
Ontwikkelingen in grote lijnen.....	2
Geletterde samenleving.....	3
Participatie en zelfredzaamheid	7
Een leven lang ontwikkelen.....	8
Kerngetallen	10
Verslag bestuur Bibliotheek Wierden	11
Management.....	11
Samenstelling bestuur	11
Duurzaamheid	11

Wat opviel in 2022

Ontwikkelingen in grote lijnen

Na twee jaren waarin we te maken hadden met beperkingen als gevolg van Covid-19, was 2022 een jaar waarin we gelukkig weer op een 'normale' manier invulling konden geven aan onze dienstverlening. In het eerste kwartaal ondervonden we de naweeën van het virus nog wel, maar het voorjaar zorgde voor een ommekeer. Er ontstond weer volop reuring in de bibliotheek en we waren weer zichtbaar op de Wiezo, de Wierdense zomermarkt.

Sinds september zorgt de gemeente Wierden voor opvang van Oekraïense vluchtelingen. Het doel van de gemeente is om Oekraïners zich thuis te laten voelen in onze gemeente. De Bibliotheek hoopt hier een steentje aan bij te dragen door ook Oekraïense boeken in de collectie op te nemen.

De stijgende energieprijzen vanwege de oorlog in Oekraïne zorgden er in de winter van 2022 voor dat bij steeds meer mensen de verwarming omlaag of zelfs helemaal uit ging. Als Bibliotheek wilden we inwoners niet in de kou laten zitten. Iedereen zou in de buurt een warme plek moeten hebben waar hij terecht kan. Daarom sloten we ons eind 2022 aan bij het landelijke initiatief *Warme Kamers*.

Landelijk is er ook veel gaande op het gebied van de Bibliotheek. Staatssecretaris Uslu informeerde de Tweede Kamer over de verdere onderbouwing en uitwerking van het streven naar een toekomstgerichte Bibliotheek

(voorziening) in elke gemeente. Ook de provincie steunt de Bibliotheek daarin.

Team Wierden heeft afscheid van twee vaste medewerkers genomen, maar er is hier ook één nieuwe medewerker voor aangenomen. Het team werkt op volle sterkte. Vrijwilligers zijn inmiddels onmisbaar voor de Bibliotheek. Zowel in de frontoffice als bij cursussen en de VoorleesExpress ondersteunen en ontlasten zij onze medewerkers.

In 2022 is Bibliotheek Wierden bijgeschreven in het bestaande meerjarenbeleidsplan van de samenwerkende bibliotheken (Bibliotheek Borne, Bibliotheek Dinkelland en Bibliotheek Tubbergen). Het meerjarenbeleidsplan is tot stand gekomen in afstemming met de medewerkers vanuit missie, visie, kernwaarden en dromen.

Geletterde samenleving

Goed kunnen lezen en digitaal vaardig zijn, is cruciaal om te kunnen functioneren in de samenleving. Tegelijkertijd zien we dat toenemende kansongelijkheid zorgt voor grote verschillen in de samenleving. Verschillende onderzoeken en adviezen laten een dalende trend in leesvaardigheid, leesmotivatie en leesplezier zien. Daarnaast kent Nederland een hoog percentage laaggeletterden. Dit vraagt ook om een actief leesbevorderingsbeleid gericht op het doorbreken van de cyclus van laaggeletterdheid.

Nationale Voorleesdagen Tijdens de Nationale Voorleesdagen (20-30 januari) stond het Prentenboek van het Jaar ‘Maar eerst ving ik een monster’ centraal. De Nationale Voorleesdagen worden ieder jaar georganiseerd om ouders van kinderen tussen zes maanden en zes jaar te laten zien hoe leuk voorlezen is.

Niet alleen het prentenboek ‘Maar eerst ving ik een monster’ stond centraal, maar vanwege geloofsovertuigingen in de gemeente hebben we ook het boek ‘Vos gaat een stukje rijden’ aangeboden.

Er zijn 113 kinderen bereikt door middel van de workshops ‘muziek op schoot’ in samenwerking met Kaliber. Er zijn 5 kleutergroepen en 2 peutergroepen voor een bezoek in de bieb geweest.

Mediawijsheid Tijdens de Media Ukkiedagen eind maart, hebben we bij onze leden een landelijk webinar onder de aandacht gebracht. Vanuit Wierden deden ongeveer 20 ouders mee aan het webinar ‘Swipe, stap, sprong’. Tijdens de Week van de Mediawijsheid in november kon je meedoen met het spel Mediajungle.

BoekStart Dit jaar hebben 50 kinderen een BoekStartkoffertje ontvangen en zijn ingeschreven als lid. Dit is ongeveer 20% van de kinderen die in 2022 in Wierden geboren zijn. BoekStart is een programma dat kinderen van nul tot vier jaar en hun ouders van boeken laat genieten. Na de geboorte van een baby, ontvangt de ouder via het consultatiebureau een waardebon voor het BoekStartkoffertje. Wanneer ouders dit ophalen in de Bibliotheek leiden we ze rond en we maken hun kind gratis lid van de Bibliotheek. Dit jaar deden we ook mee met de tweede landelijke BoekStartdag, waarbij peuters en ouders actief mee konden doen met muziek op schoot, mee konden spelen met een heus peuterparcours van GV Wierden, een knuffelspeurtocht te doen of lekker te komen lezen.

MammaCafé In onze Bibliotheek wordt er iedere maand een MammaCafé georganiseerd. Het MammaCafé Wierden is een gezellige plek waar je andere (aanstaande) ouders kunt ontmoeten en leren kennen. Ook organiseren we thema-ochtenden over interessante onderwerpen.

BoekStart in de kinderopvang In dit leesbevorderingsprogramma werken wij samen met zes kinderopvanglocaties om kinderen van 0-4 jaar, hun ouders en

pedagogisch medewerkers in aanraking te brengen met boeken en lezen. Dit zijn locaties die een door de Bibliotheek geschoolde voorleescoördinator in huis hebben die jaarlijks uitgenodigd worden voor een netwerkbijeenkomst. Deze stond dit jaar in het teken van het werken met meertalige (digitale) prentenboeken, de Nationale Voorleesdagen en BoekstartPro.

Kinderboekenweek De Kinderboekenweek begin oktober stond dit jaar in het teken van Gi-Ga-Groen. Kinderen konden mee op Expeditie Groen, hebben samen met Bosplezier een insectenhotel gemaakt, gelopen over een blotevoetenpad en een eigen miniboomhut gemaakt.

VoorleesExpress Met het programma VoorleesExpress bieden we gerichte ondersteuning aan gezinnen waarvan een kind taalachterstand heeft. Een daarvoor opgeleide

voorleesvrijwilliger komt gedurende twintig weken bij het gezin thuis om samen aan de slag te gaan. Doel is dat het kind beter mee kan komen en dat voorlezen onderdeel wordt van de opvoeding. In totaal hebben we het traject bij twaalf gezinnen kunnen afronden.

De Bibliotheek op school (dBos) In Wierden zijn er nu vier basisscholen een samenwerking aangegaan met de Bibliotheek door middel

van de Bibliotheek op school. Op iedere school staat een mooie actuele collectie en wordt ieder twee jaar de monitor uitgevoerd. We werken intensief samen met de scholen om het leesplezier en daardoor woordenschat en leesbegrip een boost te geven. De samenwerkingsovereenkomst met de vijfde én zesde school is getekend en we verwachten in het voorjaar van 2023 ook hier een Bibliotheek op school te openen. Begin schooljaar 2022/2023 is er ook een school gestart met de Bibliotheek op school Light. Dit is maatwerk voor deze school aangezien ze zelf al een mooie collectie hadden staan. De andere bouwstenen worden wel op deze school neergezet. Met de andere scholen is gelukkig ook goed contact. Er worden leesbevorderingsactiviteiten georganiseerd zoals het Schrijversfestival, Scoor een Boek en Open Boek waar iedere school, ook als ze nog geen De Bibliotheek op school hebben, aan mee kan doen.

Samen met Bibliotheek Borne, Dinkelland en Tubbergen hebben we een netwerkbijeenkomst over Rijke Taal georganiseerd voor alle leescoördinatoren en leerkrachten van het PO.

Nationale Voorleeswedstrijd Op 18 februari streden 13 schoolkampioenen voor de titel Beste voorlezer van Wierden. De kinderen werden beoordeeld op tekstbegrip, stemgebruik, tempo en intonatie. David van Laar van de Kluinveenschool en Aveline Bosveld van de Driesprong hebben dit jaar de voorleeswedstrijd gewonnen in de gemeente Wierden en gingen door naar de volgende ronde.

Twentse Maakplaatsen De Maakplaatsen maken deel uit van de Regionale Proeftuin Twente gefinancierd door OCW. Tetem biedt als ontwikkelinstelling een programma aan in de veertien Twentse Bibliotheken op het gebied van digitale maakcultuur. De Maakplaatsen zijn ontwikkeld om mensen hun weg te laten vinden op het gebied van maakcultuur en technologie. Zij bieden de mogelijkheid hiertoe aan iederéén: ongeacht achtergrond, opleidingsniveau of sociaaleconomische status. We willen dat mensen de mogelijke leerpaden en leerkansen om zich heen gaan 'zien', zodat iedereen - op basis van eigen nieuwsgierigheid, interesse en passie - kan kiezen waar, wanneer en hoe te willen leren. Er zijn in 2022 verschillende workshops geweest, waaronder een workshop VR, maak je eigen Escaperoom, de Maakdag, het mobiele lab etc.

BasisLab In het najaar van 2022 kregen we onze apparatuur voor het BasisLab geleverd. De vrijwilligers werden opgeleid en vanaf januari 2023 is het BasisLab iedere week open zodat kinderen, jongeren en volwassenen de mogelijkheid krijgen om hun talenten te ontwikkelen en verder te experimenteren met technieken en creatieve maakprocessen.

CoderDojo Bij Coderdojo leren kinderen al spelend meer over games, websites en apps en kan er meteen geoefend worden. Ook spelletjes ontwikkelen of zelfs een eigen robot programmeren behoren tot de mogelijkheden. Een echt digitaal knutselatelier dus! Coderdojo legt veel nadruk op open source en gratis software en heeft wereldwijd een breed netwerk aan enthousiaste vrijwilligers. Deze zogenaamde mentoren ondersteunen en begeleiden de kinderen waar dit nodig is. In 2022 zijn er vijf CoderDojos georganiseerd.

Nederland Leest November stond in het teken van Nederland Leest, dit jaar was het thema Oud worden, jong blijven. Wij gaven 'Mevrouw mijn moeder' van Yvonne Keuls cadeau aan onze leden en bezoekers. Er was veel belangstelling voor. Er was een speciale leeskring over het boek 'Mevrouw mijn moeder'. De boeken van Nederland Leest Junior (De regels van drie van Marjolijn Hof) werden op verschillende basisscholen uitgedeeld en hiervoor is een introductieles ontwikkeld die de leerkracht zelf kon geven. Nederland Leest is een jaarlijkse leesbevorderingscampagne georganiseerd door het CPNB.

Leesoffensief Kinderen en jongeren lezen steeds minder en minder goed. En dat terwijl goed kunnen lezen heel belangrijk is om mee te kunnen komen in de maatschappij. Om hier iets aan te doen heeft de overheid extra middelen ter beschikking gesteld. In het schooljaar 2021-2022 heeft de Bibliotheek hierdoor de mogelijkheid gekregen om extra aandacht te

besteden aan leesplezier in het VMBO, een doelgroep die vaak niet graag leest. Met dit geld hebben wij voor de Passie een collectie op maat aangeschaft, kwam er een schrijfster op bezoek en is er een start gemaakt met het vormen van een leesclub. Een geslaagd project waardoor het eerste contact met de Passie is vormgegeven en de voorbereidingen voor een structurele samenwerking vanaf schooljaar 2023-2024 in volle gang zijn.

Participatie en zelfredzaamheid

Het beschikken over voldoende basisvaardigheden is voorwaardelijk om mee te kunnen doen aan de samenleving. Helaas is dit niet voor iedereen vanzelfsprekend. Om deze vaardigheden naar het juiste niveau te tillen, biedt de Bibliotheek verschillende vormen van dienstverlening aan.

Informatiepunt Digitale Overheid Steeds vaker moeten overheidszaken worden geregeld via internet. Informatie vinden of aanvragen doen gaat steeds meer digitaal. Handig, want het is 24/7 beschikbaar en verzenden gaat gratis. Maar wat nou als je niet goed met computers kan omgaan? Daarvoor is het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) in het leven geroepen. Dit is een landelijk initiatief dat regionaal en door de bibliotheken wordt uitgevoerd.

Internet- en Tabletcafé In samenwerking met Stichting de Welle en Seniorweb organiseerden we op 2 momenten in de week een Internet- en Tabletcafé. Enthousiaste vrijwilligers uit Wierden helpen bij allerlei problemen rondom computer, telefoon en/of tablet.

Cursussen digivaardigheid In 2022 konden we de draad weer oppakken voor de organisatie van de cursussen Klik&Tik en Digisterker. In het eerste kwartaal was er grote terughoudendheid om aan deze cursussen deel te nemen. Gedurende het jaar kwamen de aanmeldingen langzaam op gang.

Spreekuren Maandelijks kunnen mensen terecht voor het inloopspreekuur OV, maar iedere dag kunnen mensen bellen naar het telefonisch spreekuur. Hulp bij belastingaangifte heeft in april aan 4 mensen hulp kunnen bieden. In de Bibliotheek zijn verder nog een autismespreekuur en uiteraard het IDO spreekuur.

Een leven lang ontwikkelen

De Bibliotheek is een vrij toegankelijke plek in de gemeente waar iedereen terecht kan om te blijven leren. Onze collecties en programmering van activiteiten zoals workshops, lezingen, cursussen enzovoort, zijn gevarieerd en bieden de inwoners van gemeente Wierden de mogelijkheid om inspiratie te vinden, kennis te halen en te delen. De Bibliotheek is een fijne plek om anderen te ontmoeten en kennis te maken met literatuur, kunst en cultuur. Het is naast thuis en werk of school een derde plek waar je je persoonlijk kunt ontwikkelen. Ook in 2022 hebben we onze samenwerking met Stichting de Welle en Kunstenschool Kaliber verder ontwikkelt.

Biblioscoop Wierden We hebben in 2022 weer kunnen genieten van drie mooie films in onze Biblioscoop. Vanaf september hebben er in totaal 19 bezoekers de films bezocht.

Onlinetrainingen werk & inkomen Online was er een mooi aanbod van 16 onderdelen bestaande uit sollicitatiesprekuren, trainingen en netwerkbijeenkomsten. De activiteiten vonden plaats tussen september en januari. Een mooie informatievoorziening om mensen te ondersteunen bij het vinden van een (nieuwe) baan.

Programmering Jeugd Voor de jeugd was er ook genoeg te doen in 2022, de workshops van Tetem zijn al genoemd maar er werd ook een DJ workshop georganiseerd, een lezing van Thijmen Sissing, beter bekend als de Trashpacker, LEGO bouwlabs etc.

Programmering Volwassenen Maxim Februari nam ons in november mee in de vraagstukken die ontstaan in de digitale samenleving. Een interactieve avond waarbij na de lezing ook met elkaar in discussie is gegaan. We konden deze lezing gratis aanbieden in verband met de subsidie Digitaal Burgerschap van de Provincie Overijssel. Met deze subsidie konden we ook de probeerservice aanbieden. Een pilot waarbij mensen kennis konden maken met verschillende (digitale) hulpmiddelen.

Er was genoeg te doen in de bibliotheek; de workshop fotografie in de Week van de Amateurkunst, een lezing astrologie, workshop verhalen schrijven, lezing Frank Krake over zijn boek 'De grootste bankoverval aller tijden', informatiebijeenkomst

Gemeenteraadsverkiezingen met burgemeester Doret Tigchelaar, workshop Organizen voor senioren, cursus Ipad, een cursus werken met de fotoboeken van Albelli en een cursus Windows 10 en in mei kon je in de Bibliotheek je bloedruk laten meten tijdens de Mei Meet Maand van de Hartstichting

Dit jaar is er ook gestart met Koffie&Klets in de bibliotheek. In samenwerking met de Welle worden deze ochtend georganiseerd en is iedereen welkom voor een kopje koffie of thee en een praatje. Er worden spelletjes gespeeld en in het najaar was er een verhalenverteller die ons meenam met zijn verhalen.

Onze cijfers van 2022

Basis garanderen

	1682	Aantal betalende leden
	3488	Aantal jeugd leden
	109927	Aantal uitleningen (zonder verlenging)
	26864	Collectie
	8,71	Aantal materialen per lid
	683	eBook account
	7537	eBook uitleningen
	4	Personeel (fulltime-equivalent)
	22	Vrijwilligers
	3	Boek aan Huis klanten

Geletterde samenleving

	6	Locaties Boekstart in de Kinderopvang
	50	Uitgedeelde Boekstartkoffertjes
	30	Boekstartdag
	4	Aantal deelnemende De Bibliotheek op school
	7273	Aantal uitleningen via de scholen
	113	Nationale Voorleesdagen
	13	Voorleeswedstrijd deelnemers
	135	Scoor een boek
	285	Zomerlezen
	72	Kinderboekenweek
	214	Nederland Leest junior
	0	Activiteiten voortgezet onderwijs
	5	Bezoekers Taalcafé
	12	Deelnemende gezinnen VoorleesExpress
	15	Vrijwilligers VoorleesExpress

Participatie in de informatiesamenleving

	250	Bezoekers digicafé
	21	Bezoekers Informatiepunt Digitale Overheid
	4	Bezoekers belastingspreekuur
	40	Klik & Tik
	8	Digisterker

Een leven lang ontwikkelen

	21	Activiteiten Volwassenen
	59	Activiteiten Jeugd
	3	Spreekuren

Marketing/communicatie

	15191	Bezoek website
	733	Facebook
	140	Instagram
	32	LinkedIn
	2350	Nieuwsbrief

Verslag bestuur Bibliotheek Wierden

Management

Bibliotheek Wierden deelt het management met Bibliotheek Borne, Bibliotheek Dinkelland en Bibliotheek Tubbergen. We bundelen onze krachten zodat we efficiënter en met nog meer expertise aan de slag kunnen voor Bibliotheek Wierden. In 2022 is Wierden bijgeschreven bij het bestaande meerjarenplan van de samenwerkende bibliotheken. Het meerjarenbeleidsplan is tot stand gekomen in afstemming met de medewerkers vanuit missie, visie, kernwaarden en dromen. Het meerjarenbeleidsplan loopt tot 2024.

Vertrouwenspersoon

Afgelopen jaar hebben we ook een vertrouwenspersoon aan kunnen stellen. Wij vinden een veilige werkomgeving en een stimulerende werkcultuur belangrijk. Niemand mag schade ondervinden bij het verrichten van werkzaamheden onder onze verantwoordelijkheid. Gezien onze maatschappelijke rol willen we een betrouwbare partner zijn. Maar ook volgens de Arboret hebben we een zorgplicht om Psychosociale Arbeidsbelasting te voorkomen en te beperken. Bovendien draagt een veilige cultuur bij aan het kunnen ontwikkelen en aantrekken van personeel en vrijwilligers. Gezien de uitdagingen en ontwikkelingen binnen de sector is dit essentieel.

Samenstelling bestuur

Er hebben in 2022 geen wijzigingen plaatsgevonden in het bestuur. Wel zijn de eerste stappen gezet om van een bestuursmodel naar een Raad van Toezicht model te gaan. We hopen dit in 2023 te concretiseren.

Duurzaamheid

Als bestuur zijn we tot de conclusie gekomen dat beide gebouwen niet toekomstbestendig zijn op lange termijn. We voelen ons als maatschappelijke organisatie verantwoordelijk om bij te dragen aan duurzaamheid van onze gebouwen op lange termijn. In Bibliotheek Wierden is er inmiddels een nieuw lichtplan geïnstalleerd waarbij gebruikt wordt gemaakt van LED verlichting. Samen met de gemeente verkennen we andere opties voor de twee vestigingen.